

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Андрій * 011323518 Anatolij HOLUCHIN

«_____» 2023 р.

**ПРОГРАМА
додаткового вступного іспиту до аспірантури**

спеціальність: «054 Соціологія»

галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Гарант програми PhD 054 «Соціологія»

д.соц.наук, професор

 Олена ХОМЕРІКІ

СМЯ НАУ П 12.01.08 - 01-2023

Київ-2023

Система менеджменту якості.
ПРОГРАМА
додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців
освітньо-наукового рівня
«Доктор філософії»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
П 12.01.08 – 01-2023

Стор. 2 із 14

Програма розроблена на основі освітньо-наукової програми «Соціологія» та навчального плану № НДФ-8-054/22 підготовки фахівців освітнього ступеня «Доктор філософії» спеціальності 054 «Соціологія», галузь знань «05 Соціальні та поведінкові науки», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261

Програму розробили:
завідувачка кафедри
соціології та політології

О. Хомерікі

професор кафедри
соціології та політології

I. Святненко

доцент кафедри
соціології та політології

М. Стригуль

Програма обговорена та схвалена на засіданні випускової кафедри підготовки фахівців освітнього ступеня «Доктор філософії» спеціальності 054 «Соціологія», галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» – кафедри соціології та політології, протокол № від «» 2023 р.

УЗГОДЖЕНО
Керівник проектної групи

О. Хомерікі
«03» 02 2023 р.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023
Стор. 3 із 16		

ЗМІСТ

стор.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
2. ЗМІСТ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ.....	5

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 4 із 16
--	---	---	---------------

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма складена для кандидатів на вступ в аспірантуру за спеціальністю 054 «Соціологія», передбачає визначення рівня знань за напрямами професійної діяльності та формування контингенту здобувачів вищої освіти, найбільш здібних до успішного опанування відповідної освітньо-наукової програми освітнього ступеня «Доктор філософії».

Основу концепції підготовки аспірантів за спеціальністю 054 «Соціологія» складає системність, програмно-цільова спрямованість, націленість на формування високого професіоналізму, уміння вирішувати наукові й практичні завдання на рівні сучасних досягнень соціологічної науки.

Програма базується на програмах магістерської підготовки фахівців за спеціальністю «Соціологія» та складається з дванадцяти тем, що охоплюють теоретичні питання, що вивчались.

Вступний іспит проходить у письмовій формі з письмовим викладенням відповідей на питання екзаменаційного білету.

Вступник повинен продемонструвати фундаментальні, професійно-орієнтовні знання та уміння, здатність творчо мислити, вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Організація вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету, затвердженого рішенням Вченої ради Національного авіаційного університету від 21.12.2016 р.

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа	СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023
Стор. 5 із 16			

ЗМІСТ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

Тема 1. Глобалізація: соціологічний аналіз

Сутність глобалізації та основні підходи до її визначення. Теоретико-методологічні основи пізнання глобального світу. Глобалізація і вестернізація. Концепції антиглобалізму. Цивілізаційна парадигма в сучасній глобалістиці. Православно-слов'янська цивілізація. Система глобальних проблем сучасності. Соціально-економічні та політичні аспекти відносин «Північ-Південь». Проблема глобальної екологічної безпеки. Структура екологічної політики. Україна у глобалізаційних процесах. Інвестиційно-позичковий шлях України. Україна та міграційно-еміграційні процеси. Рівень глобалізованості України. Шляхи вирішення глобальних проблем. Сталий розвиток – стратегія розвитку людства на ХХІ століття

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 1

1. Гавриленко І.М., Недюха М.П., Яковенко Ю.І. Соціальний розвиток: навчальний посібник [Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського]. 2-ге вид., перероб. і доп. Херсон: Видавництво ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 580 с.
2. Глобальні та локальні кризи: переосмислюючи українське суспільство. Матеріали Міжнародних соціологічних читань пам'яті Н. В. Паніної / За наук. ред. Є. І. Головахи, О. Г. Стегнія та О. О. Максименко. — Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. — 170 с.
3. Єнін М., Коржов Г. Мережева комунікація: ризики та перспективи (на основі соціологічних опитувань громадської думки в країнах Євросоюзу). Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Серія «Політологія. Соціологія. Право» : збірник наук. праць. Київ ; Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. № 1 (49). С. 22–29. URL: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2021.1\(49\).232789](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2021.1(49).232789)
4. Коломієць Т.В., Василець О.І. Вплив урбанізації на трансформацію гендерних ролей. Вісник НТУУ «КПІ». Серія «Політологія. Соціологія. Право». 2019. № 4 (44). С. 37–42.
5. Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри; за ред. Л.Г. Скокової. Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. 295 с.
6. Пандемія COVID-19 в Україні: соціальні наслідки / за наук. ред. В.П.Степаненка. Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2021. 406 с.
7. Соціальні наслідки пандемії COVID-19: соціологічні аспекти / Матеріали конференції 12 листопада 2021 р. Київ: Інститут соціології НАН України. - 101 с
8. Aizenman J., Ito H. Global politics from the view of the political-economy trilemma. VoxEU. August 2020. URL: <https://voxeu.org/article/global-politics-view-political-economy-trilemma>

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 6 із 16
--	---	---	---------------

9. Khondker, Habibul. (2021). Globalization of Sociology to the Sociology of Globalization.

10. Pastor L., Veronesi P. A rational backlash against globalization. VoxEU. 28 September 2018. URL: <https://voxeu.org/article/rational-backlash-against-globalisation>

Goujon Alexandra. L'Ukraine de l'independance à la guerre. Paris: Le Cavalier Bleu, 2022. 174 p.

11. World Urbanization Prospects. The 2018 Revision United Nations. New York, 2019. URL: <https://population.un.org/wup/Publications/Files/WUP2018-Report.pdf>

Тема 2. Методика викладання соціології у вищій школі.

Система вищої освіти та її трансформація в епоху глобалізації. Методика викладання соціології як наукова дисципліна. Особливості викладання соціологічних дисциплін. Методичні рекомендації з підготовки до навчального заняття з соціології. Правила проведення лекції з соціології. Правила проведення семінару з соціології. Психологічні рекомендації щодо проведення навчальних занять з соціології. Активізація роботи студента. Методичні рекомендації щодо організації позааудиторної роботи студентів.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 2

1. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень :навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2020. – 194 с.

2. Ніколаєнко В. Л., Ніколаєнко Л. Г., Яковенко Ю.І. Соціологіка мислення Толкотта Парсонса: Монографія. – К.: Видавництво «Наш край», 2021. – 308 с.

3. Черниш Н. Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування: глобальний досвід і локальні специфікації // Український соціум.- 2019.- № 1 (64).- С. 19–35.

4. Khomeriki O.A., Stryhul M.V. Academic and informational capitalism as products of the globalized market. Norwegian Journal of development of the International Science. № 42/2020. Vol.4. 71-73.

5. Stryhul M.V., Khomeriki O.A. Economism and commercialization as the manifestation of globalization. Norwegian Journal of development of the International Science. № 58/2021. Vol.2. 57-58.

Тема 3. Соціологія постмодернізму

Загальнотеоретичні принципи та засади парадигми постмодерного теоретизування. Концепція індивідуалізованого суспільства, «ознаки постмодерну» та засади соціології постмодерну за З. Бауманом. Поміркова на постмодерністська соціальна теорія Ф.Джеймсона. «Ситуація постмодерну» за Ж.-Ф. Лютаром. Концепція змінних цінностей в епоху постмодернізму та «прогноз культурних змін» за Р. Інглехартом. Концепція символічного обміну,

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 7 із 16
--	---	---	---------------

«симулякри» і «симуляції» сучасного суспільства за Ж. Бодріяром. Теоретична еволюція соціології П.Бурдье. Соціологія соціальних змін П.Штомпки.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 3

1. Історико-теоретичний аналіз дослідницьких програм в соціології. Колективна монографія В. Резнік, В. Степаненко; за заг. ред. В. Резніка. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 249 с.
2. Соціологічне метатеоретизування: історія та сучасність / За заг. ред. В. Резніка. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. 506 с.
3. Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. – 405 с.
4. Перевесники Незалежності. Силуети покоління у часі та подіях. Макеєв. С. (ред.), Коваліско, Н. (ред.) Колективна монографія. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 299 с.

Тема 4. Теорія соціальних інститутів

Особливості соціологічної концептуалізації соціальних інститутів. Базові ознаки та функції соціальних інститутів. Процес та механізми інституціоналізації соціального життя. Інституціональна специфіка системної інтеграції суспільства. Дилема усталеності / змінюваності соціальних інститутів. Джерела та чинники інституціональних змін. Типології та типи соціальних інститутів. Особливості формування соціальних інститутів у транзитному суспільстві. Інституціональні зміни в умовах глобалізації та локалізації.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 4

1. Голіков О. С. Фабрикація порядку. Знання в конституованні соціального : монографія / О. С. Голіков. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 592 с.
2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2020. – 194 с.
4. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія. Рівне : НУВГП, 2020. – 249 с.
5. Черниш Н. Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування: глобальний досвід і локальні специфікації // Український соціум.- 2019.- № 1 (64).- С. 19– 35.
6. Яковенко Ю.І. Методологічна травма в соціологічних полях України // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна.

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023
Стор. 8 із 16		

Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». - 2019, № 39. - С. 9-27.

7. Ukrainian Sociology in the 21st Century: Theory, Methods, Research Results / edited by Vil Bakirov, Yevhen Golovakha. — Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2018. — 560 c.

Тема 5. Актуальні теми дискусій сучасної соціологічної теорії

Поліпарадигмальність сучасної соціології. Дихотомії сучасного соціологічного теоретизування: індивід – суспільство; дія (участь) – структура; мікро – макро; конфлікт – консенсус. Сучасна соціологічна теорія: від парадигмальності до дискурсивності. Теоретичний синтез через переосмислення дуальностей (теорія структурації, терія раціонального вибору). Теоретичний синтез через інтеграцію дуальностей (неофункціоналізм, теорія практик, теорія комунікативної дії). Стратегії сполучення різних теоретичних підходів в емпіричному дослідженні.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 5

1. Голіков О. С. Фабрикація порядку. Знання в конституованні соціального : монографія / О. С. Голіков. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 592 с.

2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.

3. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2020. – 194 с.

4. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія. Рівне : НУВГП, 2020. – 249 с.

5. Черниш Н. Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування: глобальний досвід і локальні специфікації // Український соціум. - 2019.- № 1 (64).- С. 19– 35.

6. Яковенко Ю.І. Методологічна травма в соціологічних полях України // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». - 2019, № 39. - С. 9-27.

7. Ukrainian Sociology in the 21st Century: Theory, Methods, Research Results / edited by Vil Bakirov, Yevhen Golovakha. — Kharkiv: V. N. Karazin Kharkiv National University, 2018. — 560 c.

Тема 6. Паблік рилейшнз

Паблік рилейшнз: значення, зміст, історія становлення. Паблік рилейшнз як основна складова теорії комунікацій. ПР як соціальний інститут демократичного суспільства. Громадськість в системі паблік рилейшнз. Відносини з державою як напрям діяльності в сфері ПР. Корпоративний імідж та його використання у зв'язках з громадськістю. Комплексні напрями діяльності паблік рилейшнз. Паблік рилейшнз в умовах кризи. Паблісіті як функція паблік рилейшнз.

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 9 із 16
--	--	---	---------------

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 6

1. Карабаза І.А. Конспект лекцій з дисципліни «Паблік рілейшнз» [Текст] / М-во освіти і науки України, Донецька нац. ун-т економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, каф. марк., мен. та публ. адмін; І.А. Карабаза – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2019. – 62 с.
2. Королько В. До питання про соціальну роль та етику паблік рілейшнз. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2019. №1. – С.61-76.
3. Куліш А. Public Relation для громадських (недержавних) організацій: Практичні поради на щоденъ. – К., 2020. – 140 с.
4. Почепцов Г.Г. Паблік рілейшнз: Навчальний посібник. – К.: Т-во «Знання», 2018. – 506 с.
5. Лівіцька О.В. Практика PR-діяльності: навчальний посібник. – Кам'янець Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. – 164 с.
6. Річ Лі. Міфи про PR. – Київ : Кондор, 2020. – 272 с.
7. Смірнова К.В. PR менеджмент: конспект лекцій. – Одеса: ОДЕКУ, 2021. – 191 с.
8. Слісаренко І. Ю. Паблік рілейшнз у системі комунікації та управління: навч. посіб. – К.: МАУП, 2019. – 104 с.
9. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах : монографія / В. М. Бебик, С. І. Копійка, Є. А. Макаренко та ін. – Київ : Вадекс, 2019. – 442 с.
10. Сучасні PR-технології: навчально-методичний посібник / Уклад. А.М. Зленко. – Бориспіль: Ризографіка, 2018. – 260 с.

Тема 7. Соціальні індикатори в дослідженнях образу життя

Теоретично-методичні засади вивчення соціальних індикаторів образу життя. Основні сфери виміру соціальних індикаторів. Міжнародні та локальні соціальні індекси. Соціально-практичне впровадження результатів досліджень соціальних індикаторів образу життя. Типології та класифікації образу життя. Ідеологічна забарвленість соціального індикатора. Інформаційно-технологічна база конструювання соціальних індикаторів образу життя. Образ життя в контексті ситуативних обставин. Здоровий образ життя як провідна тема досліджень у соціальних науках.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 7

1. Соціальні індикатори рівня життя населення України. Державна служба статистики за ред. О. О. Кармазіна. 2018 р. – 177 с.
2. Лукашевич М.П., Туленков М.В., Яковенко Ю.І. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій: Підручник. – К.: Каравела, 2017. – 544 с.
3. Міжперсональна взаємодія як соціологічна проблема // Соціальні комунікації інформаційного суспільства: теоретичні та прикладні аспекти:

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 10 із 16
--	---	---	----------------

монографія / під заг.ред. А.Г.Гудманяна, С.М.Ягодзинського. – К.: Талком, 2020. – С.66 – 96. (Серія “Гуманітарний дискурс суспільства ризику”)

4. Ніколаєнко В. Л., Ніколаєнко Л. Г., Яковенко Ю.І. Соціологіка мислення Толкотта Парсонса: Монографія. – К.: Видавництво «Наш край», 2021. – 308 с.

5. Україна: 30 років на європейському шляху / Ю.Якименко [та ін.]; Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, - К.: Заповіт, 2021 – 392 с.

6. Хомерікі О.А., Яковенко Ю.І. Огляд передумов розбудови в Україні стратегії розвитку соціології / О. Хомерікі, Ю. Яковенко// Актуальні проблеми філософії та соціології. Науково-практичний журнал. – Одеса, 2021. № 35. С. 67-77

Тема 8. Соціологія міста та урбаністики

Становлення міст: історична ретроспектива. Особливості формування та структури урбаністичних поселень. Місто як соціокультурний феномен: ракурси дослідження. Соціологічні теорії міста: виробничо-економічна парадигма. Соціологічні теорії міста: соціокультурна парадигма. Соціологія міської архітектури. Соціальна екологія та соціально-екологічні проблеми міст. Структура міського середовища в контексті соціологічних досліджень. Суб’єкти міської комунікації та динамічні процеси міського життя. Сучасні всесвітні тенденції розвитку міст.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 8

1. Збірка матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Урбаністичні студії: сучасний стан та перспективи розвитку» (м. Дніпро, 25 вересня 2020 р.) / відп. за випуск, професор В.В. Кривошеїн. – Д.: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+», 2020. – 107 с.

2. Міхно Н.К. Місто як культурний текст: особливості семантики та синтагматики міського простору: монографія. – Дніпро: Видавничо-поліграфічний дім «Формат А+». 2020. – 423 с.

3. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін : монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. – Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. – 438 с.

4. Флорида, Р. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними / Річард Флорида ; пер. з англ. Ірина Бондаренко. – Київ : Наш формат, 2019. – 316 с.

5. Mark Gottdiener, Randolph Hohle, Colby King. The New Urban Sociology. Routledge, 2019. – 458 pp.

Тема 9. Соціологія транспорту

Охарактеризуйте поняття рольової поведінки та патернів поведінки в громадському транспорті. Опишіть поняття «рух», «темп» та «пасажирська

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023
Стор. 11 із 16		

хореографія». Розкрийте поняття «інституційні характеристики транспорту». Розкрийте суть економічного та соціокультурного напрямків у вивчені транспорту. Розкрийте суть поняття «діджиталізація в громадському транспорті». Опишіть оціальну взаємодію у транспорті. Розкрийте суть поняття «простір», «місто» та роль соціології транспорту у міркуваннях щодо соціального простору міста. Розкрийте методичні основи дослідження транспортної сфери. Соціологічні ідеї розвитку транспортної системи міста у роботах Е.Кастельса. Охарактеризуйте поняття «громадський транспорт» з соціологічної точки зору.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 9

1. Міжперсональна взаємодія як соціологічна проблема // Соціальні комунікації інформаційного суспільства: теоретичні та прикладні аспекти: монографія / під заг.ред. А.Г.Гудманяна, С.М.Ягодзинського. – К.: Талком, 2020. – С.66 – 96. (Серія “Гуманітарний дискурс суспільства ризику”)
2. Паніна Н. Українське суспільство 1994–2006: соціологічний моніторинг. – К.: ІС НАН України, 2020. – 94 с.
3. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2020. –198 с.
4. Stryhul M.V.,Khomeriki O., Kovalenko O., Perelyhin Communication in the System of Information Space through the Sociological Analysis.CEUR Workshop Proceedings. CMiGIN 2019. Conflict Management in Global
5. Information Networks Proceedings of the International Workshop on Conflict Management in Global Information Networks (CMiGIN 2019) co-located with 1st International Conference on Cyber Hygiene and Conflict Management. 2020. pp. 530-542.
6. Stryhul M., Khomeriki O., Mykhailych O., Yahodzinskyi S., RomanenkoY., PerelyhinT.. Functioning of Public Transport in the Social Space of the City // ScienceDirect Available online at sciencedirect.com Transportation Research Procedia 54. 2021, pp.610–616.
7. Stryhul M., Khomeriki O., Yakovenko Yu., Yakovenko A., Romanenko Yu. The culture of aviation security through the prism of sociological analysis. E3S Web Conf. Volume 258, 2021.
8. Stryhul M.V.Transport education in the higher education system within the context of modern socio-economic processes // Aviation in the XXI –st century: the eighth world Congress (Kyiv, 10-12 October, 2018 year) – Kyiv: NAU, 2018. – p.13.3.42 – 13.3.46.
9. Стригуль М.В. Транспортна освіта України: проблеми і перспективи розвитку / М. В. Стригуль // IV Всеукраїнська науково-практична конференція на тему «Актуальні проблеми суспільства в фокусі соціології. Соціологія транспорту – актуальний напрямок соціологічних досліджень», 26 квітня 2017 р. : тези доп. – 47-51.

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 12 із 16
--	---	---	----------------

10. Україна: 30 років на європейському шляху / Ю.Якименко [та ін.]; Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, - К.: Заповіт, 2021 – 392 с.

Тема 10. Тренінг організації ведення переговорів

Переговори як форма спілкування. Загальні рекомендації, техніки та прийоми ведення переговорів. Основні помилки та позиції учасників переговорів. Основні стратегії ведення переговорів. Стиль ведення переговорів. Планування ведення переговорів. Тактика ведення переговорчого процесу. Варіанти ведення переговорчого процесу. Прийоми ведення переговорчого процесу.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 10

1. Беліченко А.Г., Воронкова В.Г., Мельник В.В Етика ділового спілкування. Навчальний посібник для ВНЗ (рекомендовано МОН України) / А.Г. Беліченко, В.Г. Воронкова, В.В. Мельник – К: вид-во Магнолія – 2019. - 312 с.

2. Організація проведення ділових переговорів : метод. рек. до вивч. дисц. / О.М.Романуха; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. – 32 с.

3. Скакун О.Ф. Теорія права і держави. — Київ: Алерта, 2021. — 528 с.

4. Тетарчук І.В. Теорія держави і права. — Київ: ЦУЛ, 2020. — 184 с.

5. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи: монографія. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2019. 560 с.

Тема 11. Підготовка та презентація результатів дослідження

Сутність, цілі та форми наукових досліджень. Загальні методи наукового дослідження. Техніка проведення, інструментарій, прикладні аспекти проведення наукових досліджень. Інформаційна база досліджень. Узагальнення результатів дослідження. Систематизація і узагальнення даних. Звіт дослідження. Презентація результатів дослідження. Підготовка, оформлення та захист наукових робіт.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 11

1. Ukrainian Sociology in the 21st Century: Theory, Methods, Research Results /edited by Vil Bakirov, Yevhen Golovakha. — Kharkiv: V. N. Karazin Kharkiv National University, 2018. — 560 с.

2. Голіков О. С. Фабрикація порядку. Знання в конституовані соціального : монографія / О. С. Голіков. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 592 с.

3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г.Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 13 із 16
--	---	---	----------------

4. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень :навч.посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2020. – 194 с.
5. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія. Рівне : НУВГП, 2020. – 249 с.
6. Паніна Н. Українське суспільство 1994–2006: соціологічний моніторинг. – К.: ІС НАН України, 2020. – 94 с.
7. Черниш Н. Стан сучасного загальносоціологічного теоретизування: глобальний досвід і локальні специфікації // Український соціум.- 2019.- № 1 (64). - С. 19–35.

Тема 12. Соціологічне забезпечення політичних кампаній

Особливості дослідження громадської думки. Особливості дослідження політичних орієнтацій. Елементи комплексного соціологічного аналізу виборчого процесу. Політичні і передвиборчі рейтинги. Метод фокус-груп у соціологічному супроводі виборчих кампаній. CONVERSION MODEL™ як засіб аналізу електорального поля України. Методологія і методика контент-аналізу. Опитування на виході з виборчих дільниць (екзит-пол). Особливості методики й труднощі у проведенні екзит-полів в Україні.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 12

1. Боровський О.О., Бондаренко М.М. Політичні комунікації у фокусі соціологічної аналітики К.:ПП «Деліна», 2019 — 145 с
2. Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку : аналіт. доповідь / [Яблонський В. М., Андріученко Т. В., Бекешкіна І. Е. та ін.]; за заг. ред.О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко , В. М. Яблонського. – К. : НІСД, 2018. – 128 с.
3. Горбанюк Олег Станіславович, Размус Віктор Тадейович, Кава Кшиштоф Станіславович, Михайлич Олександр Володимирович Методичне забезпечення оцінювання іміджу особистості політиків //Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2015. – №2. – С.36 – 47. WOS:000373382900003
4. Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. – 405 с.
5. Михайлич О. В. Владні рішення в суспільстві ризику (український контекст) // Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 2020, Вип. 88. С.101-109.
6. Терещенко Н. В. Проблема соціологічного методу в дослідженні міжнародних відносин / Н. В. Терещенко. – 2019. – URL : http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/30393/550_19-33.pdf;jsessionid=F402AE53AC0E7B310CCEC9EB08BCD48D?sequence=1.
7. Oleg Gorbaniuk, Wiktor Razmus, Alona Slobodianyk, Oleksandr Mykhailych, Oleksandr Troyanowskyj, Myroslav Kashchuk, Maryna Drako, Albina Dioba, Larysa Rolisnyk Searching for a common methodological ground for the study

	Система менеджменту якості. ПРОГРАМА додаткового вступного іспиту за освітньо-науковою програмою підготовки фахівців освітньо-наукового рівня «Доктор філософії»	Шифр документа СМЯ НАУ П 12.01.08 – 01-2023	Стор. 14 із 16
--	---	---	----------------

of politicians' perceived personality traits: A multilevel psycholexical approach// Journal of Research in Personality. – 2017. – № 70. – P.27–44.

Тема 13. Соціологічне забезпечення маркетингових досліджень

Організація роботи маркетологів у центрах маркетингових досліджень. Складання плану проекту маркетингового дослідження. Складання плану-графіку науково-дослідних робіт. Складання кошторису. Нормативні документи соціологічного дослідження. Підготовка звіту дослідження. Особливості організації та проведення маркетингових досліджень у авіаційній галузі. Центр маркетингових досліджень в умовах конкуренції. Особливості маркетингових досліджень в сучасній Україні.

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ДО ТЕМИ 13

1. Історико-теоретичний аналіз дослідницьких програм в соціології. Колективна монографія В. Резнік, В. Степаненко; за заг. ред. В. Резніка. Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. 249 с.

2. Соціологічне метатеоретизування: історія та сучасність / За заг. ред. В. Резніка. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. 506 с.

3. Комплексні вимірювальні інструменти в соціологічних дослідженнях: розроблення, адаптація, обґрунтування достовірності [Є. Головаха, С. Дембіцький, Н. Паніна та ін.]; за наук. ред. Є. Головахи та С. Дембіцького. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2022. – 405 с.

4. Пилипенко В. Метатеоретичні пошуки соціологів у 1950-1970-х роках: генеза нової царини соціологічного знання // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2018. – № 2. – С.117-142.

(Φ 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

(Φ 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

(Φ 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

(Φ 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

(Φ 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				